
[2010-29-RE](#)

CAUSA 2010-29-RE

Número de registre 405-2010. Recurs d'empara

AUTE DEL 8 DE NOVEMBRE DEL 2010

BOPA núm. 65, del 17 de novembre del 2010

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 de setembre del 2010, per la representació processal dels Srs. Santiago David Palmero Martin, Andres Rodriguez Perez i Javier Ibañez Puertas, de l'empresa RMD KWIKFORM IBERICA, SA i de la companyia d'assegurances d'aquesta empresa, HDI SEGUROS, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra l'aute del 4 d'agost del 2010, dictat per la Secció d'Instrucció de la Batllia, per una presumpta vulneració del dret a un procés degut i del dret a la jurisdicció, reconeguts a l'article 10 de la Constitució i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets fonamentals esmentats "i s'adoptin les mesures per tal de fer cessar la vulneració, en la mesura del possible, i s'adoptin també les mesures per a reposar, també en la mesura del possible, els drets fonamentals dels recurrents, tot el que s'obtindrà, si es declara mitjançant la corresponent sentència, la revocació del perit judicial Sr. VIRLOGEUX i la nul·litat del dictamen pericial signat per aquest". Així mateix, demana que es dicti com a mesura "**precautòria i cautelar, la suspensió de dita tramitació de les declaracions, fins a la resolució del present recurs d'empara**";

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de l'1 d'octubre del 2010;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Carles Viver Pi-Sunyer;

Antecedents

Primer

En el marc de les actuacions TC-030-3/10 (accident Túnel dels Dos Valires), la representació processal dels Srs. Santiago David Palmero Martin, Andres Rodriguez Perez i Javier Ibañez Puertas, de l'empresa RMD KWIKFORM IBERICA, SA i de la companyia d'assegurances d'aquesta empresa, HDI SEGUROS, va presentar una petició de revocació del perit judicial, Sr. Michel Paul Virlogeux, per la vulneració de l'article 7 del Codi de procediment penal, és a dir, per tenir una amistat manifesta amb una de les parts en el litigi, i, per extensió, demanava la revocació dels altres perits i la nul·litat completa de l'informe pericial, en què havia participat, ja que els altres dos perits s'haurien vist contaminats en el seu criteri.

En cas que no es procedís a aquesta revocació i posterior anul·lació de l'informe pericial elaborat, subsidiàriament, aquesta representació processal va formular un incident de nul·litat d'actuacions.

Segon

El 4 d'agost del 2010, la Secció d'Instrucció de la Batllia va decidir declarar, en primer lloc, que el recurs era inadmissible per raons processals: pel que feia a la petició de revocació del perit, perquè no estava prevista processalment i, pel que feia a l'incident de nul·litat d'actuacions, perquè havia estat interposat fora del termini legalment previst. En segon lloc, quant al fons, va considerar que no s'havia produït cap vulneració dels drets fonamentals dels Srs. Santiago David Palmero Martin, Andres Rodriguez Perez i Javier Ibañez Puertas.

Tercer

El 10 de setembre del 2010, la representació processal dels Srs. Santiago David Palmero Martin, Andres Rodriguez Perez i Javier Ibañez Puertas, de l'empresa RMD KWIKFORM IBERICA, SA i de la companyia d'assegurances d'aquesta empresa, HDI SEGUROS, va presentar un recurs d'empara en què manifesta que per tal com la Batllia va desestimar immediatament l'incident de nul·litat d'actuacions que s'indicava com a subsidiari i que no havia pogut exercitar amb caràcter principal, entenia que la Batllia s'havia pronunciat extra petita.

Els motius que fonamenten l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat i ara l'empara constitucional són la vulneració dels drets a la jurisdicció i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. Segons el parer d'aquesta part, s'ha acreditat sobradament la pèrdua de neutralitat del Sr. Michel Paul Virlogeux, atesa la seva relació amb membres de les societats CONSULTING FERNANDEZ CASADO i DRAGADOS. Així mateix, el peritatge descarta obertament els plantejaments de l'empresa RMD KWIKFORM IBERICA, SA en relació amb el desencadenament del sinistre, minimitzant els efectes dels seus motius, cosa que corrobora la seva pèrdua d'objectivitat.

Seguidament, la part recurrent destaca una sèrie de punts qüestionables tècnicament continguts en el peritatge objecte del litigi.

Pel que fa a l'aute objecte de recurs, considera que la seva argumentació està mancada de fonamentació, i tot i reconèixer que l'ordenament jurídic andorrà només preveu la recusació de batlles i magistrats, això no implica que els perits siguin inatacables i impunes. La conducta i l'actuació del perit judicial ha de ser inqüestionable i no suscitar cap sospita en relació amb la seva

neutralitat i independència.

Per acabar demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari infringits els drets fonamentals esmentats "i s'adoptin les mesures per tal de fer cessar la vulneració, en la mesura del possible, i s'adoptin també les mesures per a reposar, també en la mesura del possible, els drets fonamentals dels recurrents, tot el que s'obtindrà, si es declara mitjançant la corresponent sentència, la revocació del perit judicial Sr. VIRLOGEUX i la nul·litat del dictamen pericial signat per aquest". Així mateix, demana que es dicti com a mesura **"precautòria i cautelar, la suspensió de dita tramitació de les declaracions, fins a la resolució del present recurs d'empara"**.

Quart

L'1 d'octubre del 2010, el Ministeri Fiscal va presentar un informe en què s'oposava a l'admissió a tràmit d'aquest recurs d'empara, perquè no hi ha la vulneració de cap dels drets recollits a l'article 10 de la Constitució.

Quant a l'admissibilitat de l'incident de nul·litat d'actuacions, el Ministeri Fiscal considera que havent estat presentat de manera subsidiària en l'escrit de petició de recusació del perit judicial, el termini legal de presentació hauria estat respectat. A més, si es posa l'incident en relació amb el nomenament del perit, és cert que els efectes dels motius de la recusació continuen produint els seus efectes i doncs el termini no s'ha esgotat.

Pel que fa a la vulneració del dret a un procés degut considera que s'ha respectat el dret a un procés sense dilacions indegudes, amb totes les garanties, essencialment la de la imparcialitat objectiva del jutge, el dret d'accés a la jurisdicció, el dret a ser part en el procés, el dret a obtenir un pronunciament judicial fonamentat, el dret a interposar recurs, així com amb les garanties de prohibició de la indefensió i el dret a la defensa i el principi d'igualtat de les parts en el procés.

Pel que fa a la vulneració del dret a la jurisdicció, reitera que la selecció, la interpretació i l'aplicació de les regles processals són qüestions que corresponen en exclusiva als tribunals ordinaris i només adquireixen relleu constitucional quan la resolució no dóna resposta a les qüestions plantejades, incorre en error material manifest, quan és immotivada o quan resulta arbitrària en el sentit de

lògicament irraonable.

En aquesta causa, la Batllia va considerar que la petició de revocació d'un perit judicial no estava prevista processalment, per tant era inadmissible a tràmit. No obstant això, es va donar resposta a les al·legacions de la part recurrent i es va motivar perquè l'acusació de manca d'imparcialitat dels perits era una acusació amb carència de fonamentació i prematura.

El Ministeri Fiscal considera, en definitiva, que l'objectivitat del dictamen només té a veure, en aquest cas, amb la qualitat tècnica del peritatge que les parts podran contradir o qüestionar més endavant, ja que la part recurrent tindrà la possibilitat de produir les proves que consideri escaients per a la seva defensa, i formular totes les crítiques i/o sol·licituds als perits durant el procés del cas que actualment es troba en fase d'instrucció, és a dir, en un moment on les parts i el batlle instructor han de participar en la recerca de la veritat, cosa difícil en un assumpte greu i tècnicament complicat com aquest.

En aquest recurs es denota una desconexió entre el contingut processal que ha de tenir un recurs d'empara i la naturalesa dels arguments de legalitat ordinària invocats.

Així doncs, el Ministeri Fiscal sol·licita la desestimació del recurs d'empara 2010-29-RE.

Fonaments jurídics

Primer

Com s'ha exposat amb deteniment en els antecedents, els recurrents en empara al·leguen que l'aute de la Batllia del 4 d'agost del 2010, que inadmet i desestima l'incident de nul·litat d'actuacions que havien formulat prèviament, ha vulnerat els drets a la jurisdicció i a un procés degut per no haver accedit a la seva petició de revocació dels perits judicials nomenats per la Batllia.

Segon

Fonamenten la seva pretensió, en primer lloc, en el fet que l'aute objecte de recurs ha portat a terme un pronunciament extra petita en la mesura en què no s'ha limitat a desestimar la petició de revocació sol·licitada, sinó que al mateix temps, en unitat d'acte, ha resolt l'incident de nul·litat d'actuacions.

Aquesta primera pretensió s'ha d'inadmetre d'entrada, ja que va ser la representació lletrada mateixa dels recurrents qui, a petició de la Batllia, va declarar que mitjançant l'escrit en què sol·licitava la revocació dels perits “**entaula de forma subsidiària la corresponent demanda d'incident de nul·litat, (...) en l'eventual supòsit que fos desestimada la petició de recusació**”. Plantejada així la qüestió, és clar que no es pot titllar d'arbitrària o irraonable la decisió de la Batllia de considerar que l'incident de nul·litat d'actuacions ja s'havia entaulat i no calia tornar-lo a formular, ni que la desestimació de l'incident de nul·litat esmentat fos una decisió extra petita, és a dir, no demanada per les parts.

És més, les resolucions extra petita poden vulnerar el dret constitucional a la defensa i al procés degut si el tribunal que coneix de la causa resol a partir de pretensions i argumentacions no aportades o debatudes per les parts en litigi i, aquesta situació no es dona en aquest cas, en què els recurrents no esmenten quins arguments haguessin pogut portar a l'incident de nul·litat d'actuacions si aquest s'hagués formulat amb posterioritat a la desestimació de la recusació i no en el mateix acte. Aquests arguments ni s'aporten ni són fàcilment identificables.

Tercer

Pel que fa a la denegació de la revocació d'un dels perits per amistat manifesta amb una de les parts en litigi i la dels altres dos per extensió, la vulneració dels drets constitucionals esmentats derivaria, segons els recurrents, del fet que l'aute declara inadmissible l'incident de nul·litat d'actuacions, tant perquè en l'ordenament jurídic andorrà manca la previsió legal per recusar als perits, com per considerar extemporània aquesta petició i, pel que fa al fons, perquè l'aute no aprecia cap motiu de parcialitat derivat de les relacions professionals existents entre el perit que es pretén que sigui revocat i els dirigents d'una de les empreses que és part en la causa, així com,

perquè del contingut de les conclusions dels perits l'aute tampoc aprecia cap motiu que posi en relleu la parcialitat dels perits.

Quart

No és necessari entrar a analitzar les pretensions relatives a les dues inadmissions, ja que aquestes no han tingut cap efecte en els drets constitucionals al·legats en la mesura en què l'aute, malgrat declarar-les, amb posterioritat, entra a enjudiciar el fons de la qüestió plantejada pels recurrents; d'aquesta manera la hipotètica vulneració dels drets constitucionals al·legats, que s'hauria pogut produir, per exemple, si la Batllia s'hagués negat a analitzar la denúncia de parcialitat dels perits al·legant la manca de procediment per a la seva recusació, no s'ha produït, ja que l'aute ha entrat en aquest enjudiciament sobre els fons de la qüestió. De fet, en aquesta resolució la Batllia afirma que la circumstància que en l'ordenament andorrà no estigui prevista la recusació dels perits judicials no implica que no existeixin mecanismes judicials per enjudiciar la parcialitat o no dels perits designats i, en conseqüència, per garantir els drets de les parts al procés degut.

Cinquè

Pel que fa a les qüestions de fons, és a dir, a la denegació de les revocacions sol·licitades, és clar que correspon en exclusiva als òrgans judicials valorar l'existència o no de fets o indicis que posin de manifest la pèrdua d'imparcialitat dels perits. I aquesta valoració només adquireix relleu constitucional en el supòsit que la decisió adoptada es basi en errors materials patents o no estigui motivada o sigui irraonable des del punt de vista lògic o jurídic, en el sentit que s'aparti de la communis opinio reiterada pels juristes andorrans.

Certament, la motivació relativa a algun aspecte concret relatiu a les relacions professionals d'un dels perits amb dirigents d'empreses que són part en el procediment podia haver estat més completa i detallada, però en cap cas es pot considerar que aquesta motivació sigui inexistent o que la decisió es basi en errors materials manifestos o que sigui irraonable.

Cal tenir en compte, finalment, que en el moment en què es va resoldre l'incident de nul·litat d'actuacions el procés encara estava en fase d'instrucció i, per consegüent, els recurrents tindran

l'oportunitat de fer valer els seus drets i interessos en relació amb la parcialitat dels perits en altres fases del procediment i els tribunals encarregats d'enjudiciar el cas tindran plena llibertat per valorar els dictàmens pericials.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit el recurs d'empara 2010-29-RE, interposat per la representació processal dels Srs. Santiago David Palmero Martin, Andres Rodriguez Perez i Javier Ibañez Puertas, de l'empresa RMD KWIKFORM IBERICA, SA i de la companyia d'assegurances d'aquesta empresa, HDI SEGUROS, contra l'aute del 4 d'agost del 2010, dictat per la Secció d'Instrucció de la Batllia.

Segon

Notificar aquest aute a la representació processal dels recurrents, al president de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

Tercer

Publicar aquest aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 8 de novembre del 2010.

Pierre Subra de Bieusses Juan A. Ortega Díaz-Ambrona

President Vicepresident

Didier Maus Carles Viver Pi-Sunyer

Magistrat Magistrat